

Novelizované pravidlá ZVO podľa návrhu podpredsedu vlády SR a ÚVO©

Podpredseda vlády Slovenskej republiky a predseda Úradu pre verejné obstarávanie predkladajú do legislatívneho procesu návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona sa predkladá na základe úlohy č. 67 Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiace september až december 2020. Návrhom zákona sa sleduje dosiahnutie štyroch hlavných cieľov, a to

- zrýchlenie a zjednodušenie postupu verejného obstarávania,
- revidovanie národnej úpravy z pohľadu rozsahu transpozičnej povinnosti vo vzťahu k smerniciam EÚ,
- zrýchlenie procesu aj z pohľadu uplatňovania práv dotknutých záujemcov, uchádzačov, účastníkov a iných osôb,
- zlepšenie kontroly verejného obstarávania prostredníctvom automatizácie zadávania a vyhodnocovania zákaziek a zabezpečenia efektívneho zberu a analýzy údajov o cenách.

Medzi najvýznamnejšie zmeny zákona o verejnom obstarávaní, ktorými sa sleduje naplnenie vyššie uvedených cieľov patria:

A) v oblasti zjednodušenia postupov

- úprava niektorých existujúcich pravidiel, ktoré majú charakter národného goldplatingu,
- **úprava finančných limitov pre zákazku**, koncesiu a súťaž návrhov, so zachovaním úpravy finančných limitov pre podlimitné zákazky, zákazky s nízkou hodnotou a finančného limitu na uplatňovanie zákona priamo v zákone,
- zriadenie centrálnej obstarávacej organizácie pre štátne orgány,
- **používané elektronické prostriedky budú musieť podporovať aj podávanie žiadostí o nápravu a námietky (jedno prostredie pre všetky úkony).**
- flexibilnejšia úprava vylúčenia v prípade podozrení na existenciu dohôd obmedzujúcich súťaž,
- umožní sa v žiadosti o účasť a v ponuke predkladať aj elektronické kópie (skeny) a nielen elektronické originály,
- umožní sa uzatvárať zmluvu s ďalším uchádzačom v poradí, ak predošlý neposkytol súčinnosť, a to bez obmedzenia na prvých troch, ako je tomu dnes,
- zavedenie zjednodušeného režimu obstarávania zákaziek na sociálne a iné služby podľa prílohy č. 1 k zákonu,
- zjednotia a zjednodušia sa informačné povinnosti v podlimitných zákazkách a zákazkách s nízkou hodnotou,

- postihovanie špekulatívnych postupov hospodárskych subjektov pri využívaní námietok,
 - podpora a zavedenie nástrojov na automatizáciu procesu zadávania zákaziek v podlimitných zákazkách a zákazkách s nízkou hodnotou a realizácia podlimitných zákaziek **prostredníctvom jednotnej elektronickej platformy, ktorá bude upravená nielen na verejné obstarávanie bežne dostupných tovarov a služieb, ale aj na verejné obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác, ktoré nie sú bežne dostupné na trhu a na používanie iných kritérií než je cena**
- B) v oblasti skrátenia procesu
- **rozšírenie katalógu postupov verejného obstarávania, pri ktorých bude obmedzené využitie revíznych prostriedkov** (so zachovaním možnosti kontroly zo strany ÚVO),
 - **úpravy revíznych postupov a dohľadu nad verejným obstarávaním, cieľom ktorých je skrátenie dĺžky procesu verejného obstarávania,**
 - posilnenie koncentrácie v konaní o námietkach,
 - v špecifických prípadoch osobitné odklony procesnej úpravy konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného,
 - mierne skrátenie lehôt a koncentrácia úkonov v podlimitných zákazkách.
- C) v oblasti zvýšenia transparentnosti
- **jednotná a verejne dostupná elektronickej platforma na celý proces verejného obstarávania pre všetky podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotou (ak sa budú obstarávať oslovením viacerých záujemcov).**
 - **zverejňovanie úmyslu zadať zákazku s nízkou hodnotou na jednotnej elektronickej platforme, pričom ak bude na predloženie ponuky vyzvaných viac hospodárskych subjektov, bude takýto postup prebiehať cez jednotnú elektronickej platformu.**
- D) úprava smerujúca k zvýšeniu profesionalizácie vo verejnom obstarávaní a zvýšeniu zodpovednosti osôb, ktoré pri verejnom obstarávaní porušia zákon.
- E) Na účely zrýchlenia procesu verejného obstarávania bude navrhnutá úprava procesných ustanovení revíznych postupov, vrátane konania o preskúmaní úkonov pred podpisom zmluvy na základe námietok. Cieľom je skrátenie konania so zachovaním potrebnej úrovne ochrany práv dotknutých subjektov vrátane možnosti súdnej ochrany.
- F) Na účely zabezpečenia efektívneho zberu a vyhodnocovania údajov verejného obstarávania budú v rámci jednotnej elektronickej platformy, ktorá vznikne spojením existujúcich informačných systémov, realizované nasledujúce úpravy:
- automatizácia jednotnej elektronickej platformy (vytvorenie inteligentných formulárov pre zadávanie zákaziek s použitím viacerých, aj kvalitatívnych kritérií, automatické zoradovanie došlých ponúk na základe týchto kritérií),

- umožní sa plnohodnotné fungovanie jednotnej elektronickej platformy pre všetky podlimitné zákazky, ako platforma na realizáciu elektronického verejného obstarávania nielen bežných tovarov a služieb,
 - bude vytvorený systém na sledovanie vývoja cien, ako funkčná súčasť jednotnej elektronickej platformy, použiteľný aj v podlimitných zákazkách a aj na účely určenia predpokladanej hodnoty zákazky v nadlimitných zákazkách,
 - zrealizuje sa integrácia na spoločný modul procesnej integrácie a integrácie údajov (IS CSRÚ) na účely automatizovaného získavania údajov, ktoré sú potrebné vo verejnom obstarávaní.
- G) Procesy verejného obstarávania by mala zjednodušiť a optimalizovať aj Centrálna obstarávacia autorita pre štátne orgány. V súčasnosti túto úlohu čiastočne zastrešuje a zabezpečuje rezort vnútra, ktorý realizuje centrálné nákupy energií pre štátnu správu. Keďže momentálne prebieha na technickej úrovni diskusia o finálnom rozsahu úloh a kompetencií Centrálnej obstarávacej autority, v aktuálnom návrhu zmien zákona o verejnom obstarávaní bude vytvorený predpoklad na jej zriadenie, pričom podrobnosti o rozsahu jej činnosti budú následne upravené nariadením vlády.

Účinnosť navrhovanej právnej úpravy sa navrhuje:

a) od 1. januára 2022.

b) vo vzťahu k povinnosti používať elektronické prostriedky zapísané v zozname na 1. apríla 2022 a

c) vo vzťahu k povinnosti využívania odborných garantov vo verejnom obstarávaní od 1. januára 2024.

Finančné limity pre zákazky sa zmenia:

- konkrétne finančné limity pre nadlimitné zákazky (§ 5 ods. 2) sa navrhuje ustanoviť nariadením vlády SR a nie vykonávacím predpisom vydávaným Úradom pre verejné obstarávanie

Hodnota **zákaziek s nízkou hodnotou (ZsNH)** - zvýši sa ich limit:

- pre stavebné práce z aktuálnych 180.000 **na 300.000 eur**,
- pre tovary (okrem potravín) a služby (okrem prílohy č. 1 k ZVO) **zo 70.000 na 100.000 eur** pre štátnych verejných obstarávateľov (§ 7 ods. 1 písm. a) ZVO) **a na 180.000** pre samosprávu (resp. iných verejných obstarávateľov ako štát),
- ak ide o zákazku na poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1 **z 260.000 na 400.000 eur**

Zákazky malého rozsahu:

- verejné nákupy budú zo zákona vyňaté **do hodnoty 10.000 eur** (teraz je to do 5.000 eur).

Zároveň pri „**dotovaných subjektoch**“ (podľa § 8 ZVO) je snaha nejst' nad rámec toho, čo žiada Komisia:

- ak podnikateľ (osoba, ktorá nie je verejným obstarávateľom ani obstarávateľom) dostane verejné finančné prostriedky od verejného obstarávateľa (viac ako 50 %), musí používať pravidlá verejného obstarávania **len vtedy, ak pôjde o nadlimitnú zákazku a ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác, alebo poskytnutie služieb, ktoré sú spojené so zákazkou na uskutočnenie stavebných prác.**

Pribudli definície:

- v § 1 nový odsek 12 – upravuje, čo sa na účely in-house zadávania zákazky považuje za nekontrolnú a neblokujúcu formu súkromnej kapitálovej účasti,
- pribudla definícia environmentálneho hľadiska v § 2 ods. 5 písm. q).

PHZ v § 6 ods. 1:

- Ak nemá verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ údaje podľa druhej vety k dispozícii, určí predpokladanú hodnotu na základe údajov získaných prieskumom trhu s požadovaným plnením, prípravnou trhovou konzultáciou, **použitím systému sledovania vývoja cien podľa § 13 ods. 2 písm. d)** alebo na základe údajov získaných iným vhodným spôsobom.

Súhrnné správy:

- povinnosť zverejňovať súhrnné správy o zmluvách, ktorých uzavretie nepodlieha pôsobnosti zákona so zmluvnými cenami vyššími ako 10.000 eur (ktoré uzavreli za obdobie kalendárneho polroka) - to priebežne počas kalendárneho polroka alebo hromadne najneskôr do 60 dní po skončení kalendárneho polroka
- pri ZsNH: povinnosť poslať na uverejnenie v profile súhrnnú správu o zákazkách s nízkymi hodnotami, ktoré verejný obstarávateľ zadal za obdobie kalendárneho polroka a to priebežne počas kalendárneho polroka alebo hromadne najneskôr do 60 dní po skončení kalendárneho polroka
- verejný obstarávateľ je povinný vo formáte a postupmi na prenos dostupnými na webovom sídle úradu poslať na uverejnenie v profile súhrnnú správu o podlimitných koncesiách, ktoré zadal za obdobie kalendárneho polroka a to priebežne počas kalendárneho polroka alebo hromadne najneskôr do 60 dní po skončení kalendárneho polroka

Rozšírili sa dôvody odstúpenia od zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy (§ 19):

- **ods. 1:** možnosť odstúpenia od zmluvy predstavuje doplnenie zákonných následkov preukázania kolúzie vo verejnom obstarávaní, t. j. k pokute a zákazu účasti vo verejnom obstarávaní, ktoré sú ukladané Protimonopolným úradom Slovenskej republiky.
- **ods. 3:** V nadväznosti na úpravu zákazu uzavrieť zmluvu s hospodárskym subjektom, ktorého konečným užívateľom výhod je osoba podľa § 11 ods. 1 písm. c) - úprava fakultatívneho dôvodu odstúpenia od zmluvy a to v prípade, ak sa

takáto osoba v priebehu plnenia zmluvy stane konečným užívateľom výhod dodávateľa alebo jeho subdodávateľa

Zriadenie centrálnej obstarávacej organizácie pre štátne orgány (§ 15):

- Úrad vlády zriadi centrálnu obstarávaciu organizáciu na zabezpečenie strategických tovarov, služieb a stavebných prác pre verejných obstarávateľov podľa § 7 ods. 1 písm. a). Strategické tovary, služby a stavebné práce ustanoví vláda nariadením.

Elektronická platforma (§ 13):

V Pláne obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, v rámci Komponentu 14, Zlepšenie podnikateľského prostredia, reforma verejného obstarávania, vláda Slovenskej republiky uznesením č. 221 z 28. apríla 2021 schválila okrem iného aj záväzok, aby sa vybudovala „jednotná a verejne dostupná elektronická platforma na celý proces verejného obstarávania pre všetky podlimitné zákazky a zákazky s nízkou hodnotu (ak sa budú obstarávať oslovením viacerých záujemcov)“

Vzhľadom na to, že v rámci orgánov verejnej moci sú na takpovediac centrálnej úrovni v súčasnosti prevádzkované dva takéto elektronické prostriedky – elektronické trhovisko (EKS) a informačný systém pre elektronické verejné obstarávanie (IS EVO) – navrhuje sa upraviť ustanovenia o elektronickom trhovisku, zmeniť aj jeho názov, aby bolo zrejmé, že pôjde funkčne o iný, resp. rozšírený systém a následne v prechodných ustanoveniach uložiť povinnosť vybudovať elektronickú platformu pre verejné obstarávanie takpovediac zlúčením oboch týchto systémov.

Zmeny, ktoré sa v § 13 a 14 navrhujú teda v prvom rade menia dnešnú úpravu elektronického trhoviska, obmedzenú na bežne dostupné tovary a služby, na všeobecnú úpravu **elektronickej platformy**, ktorá slúži na verejné obstarávanie v podlimitných zákazkách a zákazkách s nízkou hodnotou v plnom rozsahu. Z dôvodu zriadenia centralizovanej obstarávacej organizácie na Úrade vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“) sa aj táto centralizovaná platforma navrhuje do správcovstva tohto ústredného orgánu štátnej správy.

Rovnako z dôvodu záväzkov z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky sa navrhuje zriadenie novej funkcionality, ktorou bude systém sledovania cien. Pôjde o súčasť systému elektronickej platformy, ktorej účelom je vytváranie cenových databáz a ich ďalšie použitie najmä pri určovaní predpokladanej hodnoty zákazky.

§ 13

- **ods. 1: Elektronická platforma na verejné obstarávanie** (ďalej len „elektronická platforma“) je informačný systém verejnej správy, ktorý slúži na zabezpečenie zadávania zákazky na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác a na poskytnutie služieb, ako aj na zabezpečenie s tým súvisiacich činností.

Správcom elektronickej platformy je Úrad vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“).

- **ods. 2 písm. d):** (...aby spĺňalo najmä tieto podmienky:...) „obsahovalo systém sledovania vývoja cien, ktorým na základe údajov z informačných systémov verejnej správy, ako aj z iných informačných systémov v správe alebo prevádzke orgánu verejnej moci, sprístupňujú údaje o cenách verejne obstaraných alebo inak dodaných tovarov, uskutočnených stavebných prácach a poskytnutých službách, tieto údaje sa aktualizujú najmenej vo štvrtročných intervaloch a bezodplatne sa sprístupňujú v členení podľa klasifikácie hlavného slovníka obstarávania najmenej na úrovni skupiny, aj spôsobom umožňujúcim ich automatizované spracovanie“

Elektronické prostriedky (§ 20):

- V súvislosti so zavedením zoznamu elektronických prostriedkov sa upravuje povinnosť pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa používať na účely elektronickej komunikácie výlučne elektronický prostriedok, ktorý je registrovaný v zozname elektronických prostriedkov podľa § 158a - účinnosť navrhovanej právnej úpravy je ustanovená na 1. apríla 2022, t. j. po uplynutí prechodného obdobia potrebného na registráciu elektronických prostriedkov
- **nový ods. 19: Prevádzkovateľ elektronického prostriedku**, prostredníctvom ktorého sa komunikácia a výmena informácií vo verejnom obstarávaní uskutočňuje, je povinný na odôvodnenú žiadosť úradu, Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, Najvyššieho kontrolného úradu, orgánu činného v trestnom konaní alebo riadiaceho orgánu podľa osobitného predpisu^{74a}) sprístupniť informácie alebo dokumenty týkajúce sa verejného obstarávania, ktoré sa v ním prevádzkovanom elektronickom prostriedku nachádzajú, a to v lehote piatich pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti, spôsobom a v rozsahu uvedenom v žiadosti. (...)
- **nový ods. 20: (...)**Ak je doklad alebo dokument vyhotovený v inom ako štátnom jazyku alebo českom jazyku, predkladá sa spolu s jeho úradným prekladom do štátneho jazyka. (...)
- navrhovaná úprava § 24 zároveň umožňuje, aby verejný obstarávateľ a obstarávateľ dokumentáciu, ktorá nie je súčasťou elektronickej komunikácie, ako napr. určenie predpokladanej hodnoty zákazky, zápisnice z procesu hodnotenia splnenia podmienok účasti alebo ponúk, čestné vyhlásenia členov komisie na vyhodnotenie ponúk a pod.. zdokumentoval aj v elektronickom prostriedku prostredníctvom ktorého realizuje verejné obstarávanie
- v § 158a a 158b sa upravujú pravidlá pre „**Zoznam elektronických prostriedkov**“:

- o Úrad zapíše elektronický prostriedok na elektronickú komunikáciu vo verejnom obstarávaní **do zoznamu** elektronických prostriedkov na základe **žiadosti prevádzkovateľa** elektronického prostriedku **do 30 dní odo dňa doručenia kompletnej žiadosti o zápis** do zoznamu elektronických prostriedkov

Zákazka s nízkou hodnotou (§ 117):

- Úpravou odseku 1 sa navrhuje zaviesť povinný elektronický postup cez elektronickú platformu pre verejné obstarávanie aj v zákazkách s nízkou hodnotou v prípadoch, kedy sa verejný obstarávateľ rozhodne osloviť viacero hospodárskych subjektov. Inak povedané, tieto oslovenia, ktoré je dnes možné realizovať akoukoľvek formou komunikácie sa budú dať realizovať len **prostredníctvom elektronickej platformy**.
- V nových odsekoch 6 až 8 sa v rámci zadávania zákaziek s nízkou hodnotou vymedzuje od ustanoveného finančného limitu povinnosť zverejňovať výzvu na predkladanie ponúk a povinnosť viesť elektronickú komunikáciu v rámci zadávania zákazky vrátane predkladania **ponúk prostredníctvom elektronickej platformy**:

„(6) Verejný obstarávateľ **je povinný odoslať na uverejnenie** prostredníctvom na to určenej funkcionality **elektronickej platformy výzvu na predkladanie ponúk** a uskutočňovať komunikáciu v rámci zadávania zákazky s nízkou hodnotou vrátane predkladania ponúk prostredníctvom elektronickej platformy, **ak**

- a) predpokladaná hodnota zákazky na uskutočnenie stavebných prác je rovnaká alebo vyššia ako 180 000 eur,
- b) predpokladaná hodnota zákazky na dodanie tovaru okrem potravín alebo zákazky na poskytnutie služby okrem služby uvedenej v prílohe č. 1 je rovnaká alebo vyššia ako 70 000 eur,
- c) predpokladaná hodnota zákazky na poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1 je rovnaká alebo vyššia ako 260 000 eur.

(7) Vo výzve na predkladanie ponúk podľa odseku 6 verejný obstarávateľ uvedie najmä:

- a) predpokladanú hodnotu, množstvo alebo rozsah obstarávaných tovarov, stavebných prác alebo služieb,
- b) lehotu na predkladanie ponúk,
- c) informácie o vyžadovaných podmienkach účasti a doklady, ktorými ich možno preukázať,
- d) informácie potrebné na vypracovanie ponuky, predloženie ponuky a plnenie zmluvy,
- e) výhradu podľa § 108 ods. 2, ak sa uplatňuje,
- f) kritériá na vyhodnotenie ponúk a ich relatívnu váhu,
- g) informáciu, či sa použije elektronická aukcia.

- (8) Lehota na predkladanie ponúk podľa odseku 7 písm. b) nesmie byť kratšia ako
- a) päť pracovných dní odo dňa odoslania výzvy na predkladanie ponúk, ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo zákazku na poskytnutie služby,
 - b) sedem pracovných dní odo dňa odoslania výzvy na predkladanie ponúk, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.
- (9) Úrad uverejní výzvu na predkladanie ponúk podľa odseku 6 vo vestníku do troch pracovných dní odo dňa jej odoslania. Dátum odoslania preukazuje verejný obstarávateľ.“

Podlimitná zákazka (§ 108 + § 111a + § 112 až 116):

- pri podlimitných zákazkách sa postupuje elektronicky podľa pravidiel § 112 až 116, pričom je na rozhodnutí verejného obstarávateľa, či pri bežne dostupných tovaroch a službách využije zjednodušený postup, známy dnes z elektronického trhoviska, resp. využije nový zjednodušený postup pre služby podľa prílohy č. 1 k zákonu

„(1) Pri podlimitných zákazkách verejný obstarávateľ postupuje podľa § 112 až 116, pričom sa môže rozhodnúť, že bude postupovať

- a) podľa § 109 až 111, ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo poskytnutie služby bežne dostupných na trhu,
- b) podľa § 111a, ak ide o zákazku na poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1.“

- V nadväznosti na **zriadenie elektronickej platformy** pre verejné obstarávanie, ktorá bude **povinným nástrojom pre elektronické verejné obstarávanie podlimitných zákaziek**, sa navrhuje v § 108 vyjadriť základné pravidlo, že **pri podlimitných zákazkách sa postupuje elektronicky podľa pravidiel § 112 až 116**, pričom je na rozhodnutí verejného obstarávateľa:
 - či **pri bežne dostupných tovaroch a** službách využije zjednodušený postup, známy dnes z elektronického trhoviska, alebo
 - využije **nový zjednodušený postup pre služby podľa prílohy č. 1** k zákonu.

- § 112 až 116 - **Bežný postup pre podlimitné zákazky:**

- skrátenie lehôt: V § 112 ods. 13 písm. a) sa slová „12 dní“ nahrádzajú slovami „sedem pracovných dní“ a v písmene b) sa slová „20 dní“ nahrádzajú slovami „12 pracovných dní.
- § 113 ods. 5: “Verejný obstarávateľ vypracuje súťažné podklady podľa § 42 a odošle ich prostredníctvom na to určenej **funkcionality elektronickej platformy na uverejnenie na elektronickej platforme** a v profile spolu s odoslaním výzvy na predkladanie ponúk“
- V § 114 ods. 3 prvá veta znie: „Ponuky sa predkladajú na to určenou funkcionalitou elektronickej platformy.“

- o v § 115: vymedzuje rozsah podmienok účasti, ktorých splnenie je potrebné vyhodnotiť pri podlimitnom postupe zadávania zákazky priamym rokovacím konaním

Dokumentácia (§ 24):

- v prípade ak je zmluva, koncesná zmluva alebo rámcová dohoda kontrahovaná na dlhšie časové obdobie ako 10 rokov odo dňa odoslania oznámenia o výsledku verejného obstarávania uchovávať dokumentáciu do uplynutia troch rokov od skončenia alebo zániku zmluvy
- **nový ods. 7:** „Verejní obstarávatelia a obstarávatelia pri uplatňovaní pravidiel podľa tohto zákona spolupracujú a vymieňajú si potrebné informácie a podklady, ktoré sa týkajú zrealizovaných verejných obstarávaní; tým nie je dotknutá povinnosť verejného obstarávateľa a obstarávateľa zachovávať mlčanlivosť a povinnosť chrániť dôverné informácie.“

Podmienky účasti - osobné postavenie (§ 32):

- sa odstraňuje legislatívno-technický defekt súčasnej právnej úpravy, nakoľko znenie súčasnej právnej úpravy vzhľadom na použitú spojku evokuje možnosť alternatívneho preukázania predmetnej podmienky osobného postavenia
- V § 32 ods. 1 písmenách b), c) a f) sa slová „alebo v štáte sídla“ nahrádzajú slovami „a v štáte sídla“.
- V § 32 ods. 1 sa vypúšťajú písmená g) a h)

Podmienky účasti – finančné a ekonomické postavenie (§ 33):

- v ods. 2 – pridaná veta: „Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ môže u osoby, ktorej zdroje majú byť použité na preukázanie finančného a ekonomického postavenia hodnotiť existenciu dôvodov na vylúčenie podľa § 40 ods. 8.“
-

Podmienky účasti – technická spôsobilosť alebo odborná spôsobilosť (§ 34):

- ods. 1 písm. b) prvý bod znie: „1. bol verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ podľa tohto zákona, dokladom je referencia; ak referencia nebola vyhotovená podľa § 12 dokladom môže byť aj vyhlásenie uchádzača alebo záujemcu o ich uskutočnení, doplnené dokladom, preukazujúcim ich uskutočnenie alebo zmluvný vzťah, na základe ktorého boli uskutočnené“
- v ods. 3– pridaná veta: „Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ môže u osoby, ktorej kapacity majú byť použité na preukázanie technickej spôsobilosti alebo odbornej spôsobilosti hodnotiť existenciu dôvodov na vylúčenie podľa § 40 ods. 8.“

Vyhodnotenie podmienok účasti podľa § 40:

- ods. 4: verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ musí mať v každej fáze verejného obstarávania legislatívnu oporu v tom, aby si od záujemcu alebo uchádzača mohol vyžiadať vysvetlenie, ktoré je potrebné v súvislosti s posudzovaním jednotlivých dôvodov na vylúčenie podľa § 40 ods. 6
- ods. 5: - doplnenie reflektujúce úpravu fakultatívnych dôvodov na vylúčenie v § 40 ods. 8
- ods. 6: vyslovene určuje, že jednotlivé dôvody na vylúčenie uvedené v § 40 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní sa uplatnia kedykoľvek počas procesu verejného obstarávania, teda nielen pri vyhodnotení splnenia podmienok účasti, ale aj napr. vo fáze pred podpisom zmluvy + vypúšťa sa písmeno g).
- **ods. 6 písm. h):** dopĺňajú slová „podľa odseku 4, t.j. k naplneniu tohto dôvodu na vylúčenie dochádza (iba) v prípade, ak uchádzač alebo záujemca nepredložil vysvetlenie alebo doplnenie predložených dokladov v určenej lehote po písomnej žiadosti podľa § 40 ods. 4, t.j. ide o písomnú žiadosť o vysvetlenie alebo doplnenie predložených dokladov v prípade, ak z predložených dokladov nemožno posúdiť ich platnosť alebo splnenie podmienky účasti - je potrebné dôsledne skúmať, či bez vysvetlenia alebo doplnenia predložených dokladov naozaj nemožno posúdiť platnosť predložených dokladov alebo splnenie podmienky účasti
- **nový ods. 8:** „Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu vylúčiť kedykoľvek počas verejného obstarávania uchádzača alebo záujemcu, ak
 - a) sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania dopustil pri plnení zákazky alebo koncesie podstatného porušenia zmluvných povinností, v dôsledku čoho verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ odstúpil od zmluvy alebo mu bola spôsobená závažná škoda alebo iná závažná ujma,
 - b) sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania dopustil závažného porušenia povinností v oblasti ochrany životného prostredia, sociálneho práva alebo pracovného práva podľa osobitných predpisov,⁴⁷⁾ za ktoré mu bola právoplatne uložená sankcia, ktoré dokáže verejný obstarávateľ a obstarávateľ preukázať,
 - c) sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania dopustil závažného porušenia profesijných povinností, ktoré dokáže verejný obstarávateľ a obstarávateľ preukázať,
 - d) na základe dôveryhodných informácií, bez potreby vydania predchádzajúceho rozhodnutia akýmkoľvek orgánom verejnej moci, má dôvodné podozrenie, že uchádzač alebo záujemca uzavrel v danom verejnom obstarávaní s iným hospodárskym subjektom dohodu narúšajúcu alebo obmedzujúcu hospodársku súťaž, a to bez ohľadu na akýkoľvek majetkový, zmluvný alebo personálny vzťah medzi týmto uchádzačom alebo záujemcom a daným hospodárskym subjektom,“
- nový ods. 9: - precizované pravidlá samoočistovania

Predkladanie ponúk (§ 49):

- Doterajšie ustanovenie § 49 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní sa dostáva do kolízie s právom EÚ (najmä s judikatúrou SD EÚ – napr. rozsudky C-538/07 a C-

531/16), keďže vytvára nevyvrátiteľnú domnienku kolúzie vo verejnom obstarávaní pokiaľ uchádzač predložil ponuku samostatne a zároveň ako člen skupiny dodávateľov

- Doterajšie ustanovenie § 49 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní teda vedie k automatickému vylúčeniu z verejného obstarávania, bez možnosti preukázania opaku zo strany dotknutého uchádzača. Pravidlo, že uchádzač môže predložiť iba jednu ponuku je však potrebné zachovať.
- Zároveň sa do zákona o verejnom obstarávaní dopĺňa pravidlo, ktoré uplatňuje verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ, ak uchádzač predloží viac ponúk v tom istom verejnom obstarávaní. Toto pravidlo je založené na princípe akceptovania ponuky, ktorá bola v lehote na predkladanie ponúk predložená ako posledná, pričom sa však toto pravidlo nevzťahuje na situáciu, ak konkrétny uchádzač predloží ponuku a zároveň je tento uchádzač v tom istom verejnom obstarávaní členom skupiny dodávateľov, ktorá predloží ponuku, nakoľko v tejto situácii sa statusovo nejedná o ponuku toho istého uchádzača.
- Uchádzač môže v ponuke predložiť aj kópie dokladov, vrátane kópií v elektronickej podobe

Otváranie ponúk (§ 52):

- ... Ak sa ponuky predkladajú prostredníctvom elektronického prostriedku podľa § 20, umožnením účasti na otváraní ponúk sa rozumie ich sprístupnenie prostredníctvom funkcionality elektronického prostriedku všetkým uchádzačom, ktorí predložili ponuku určeným spôsobom komunikácie, a to v rozsahu podľa predchádzajúcej vety

Elektronická aukcia (§ 54):

- sa reflektujú úpravu čl. 35 ods. 5 smernice 2014/24/EÚ explicitne vymedzuje povinnosť pred začatím elektronickej aukcie vyhodnotiť splnenie podmienok účasti a posúdiť dôvody vylúčenia podľa § 40.

Postup po vyhodnotení ponúk (§ 55):

- nové znenie
- Navrhovaná úprava definuje obsahové náležitosti informácie o vyhodnotení ponúk zasielanej dotknutým uchádzačom. Z praktického pohľadu bude možné túto povinnosť splniť aj prostredníctvom využitia zápisnice z vyhodnotenia splnenia podmienok účasti, a to za predpokladu, ak táto zápisnica bude obsahovať všetky zákonom požadované informácie.

Uzavretie zmluvy (§ 56):

- výnimka zo zákazu uzavrieť zmluvu v prípade podania námietok v postupe zadávania podlimitnej zákazky na uskutočnenie stavebných prác, ktorej predpokladaná hodnota je vyššia ako 1 000 000 eur a zároveň nižšia ako 5 350 000 eur.

- sa odstraňuje explicitná limitácia uchádzačov umiestnených v poradí s ktorými môže verejný obstarávateľ a obstarávateľ v prípade neposkytnutia riadnej súčinnosti na uzavretie zmluvy alebo nesplnenia osobitných zmluvných podmienok uzavrieť zmluvu (nelimituje sa na prvých troch)
- So zreteľom na zásadu hospodárnosti a efektívnosti aprobovanú v § 10 ods. 2 sa legislatívne zavádza možnosť verejného obstarávateľa a obstarávateľa v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, oznámení použitom ako výzva na súťaž alebo v oznámení o koncesii určiť, že pred písomným vyzvaním na uzavretie zmluvy môžu uskutočniť s úspešným uchádzačom alebo uchádzačmi rokovania o znížení zmluvnej ceny.

DNS (§ 58 ods. 3):

- Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nie je povinný zriadiť komisiu podľa § 51.
- Využitím dynamického nákupného systému možno uzavrieť rámcovú dohodu s jedným hospodárskym subjektom najviac na šesť mesiacov

Pravidlá pre nadlimitné zákazky na sociálne a iné osobitné služby (§ 99a):

- vzťahuje sa na služby uvedené v prílohe č. 1, okrem pátracích a bezpečnostných služieb

Zjednodušený postup pre zákazky na sociálne a iné osobitné služby (§ 111a):

- Pri zadávaní podlimitnej zákazky na služby uvedené v prílohe č. 1 verejný obstarávateľ môže postupovať podľa týchto ustanovení

Žiadosť o nápravu (§ 164 - 165):

- **sa doručuje:**
 - a) v elektronickej podobe funkcionalitou elektronického prostriedku, prostredníctvom ktorého sa vo verejnom obstarávaní uskutočňuje komunikácia a výmena informácií
 - b) v listinnej podobe, ak elektronický prostriedok podľa písmena a) doručenie žiadosti o nápravu neumožňuje, alebo ak sa vo verejnom obstarávaní, ktorého sa žiadosť o nápravu týka, komunikácia a výmena informácií neuskutočňuje elektronickým prostriedkom
- Verejný obstarávateľ, obstarávateľ alebo osoba podľa § 8 **sa nebude zaoberať žiadosťou o nápravu v tej istej veci**, ktorú opakovane podá **ten istý žiadateľ**
- Ak však žiadosť o nápravu podá iný žiadateľ v tej istej veci, ktorá už bola predmetom žiadosti o nápravu iného žiadateľa je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinný túto žiadosť o nápravu vybaviť.

Nové kompetencie úradu (§ 166):

- sa zavádza zákonná možnosť pre úrad vykonať preskúmavanie na účely zistenia, či je dôvod na začatie formálneho procesu výkonu dohľadu nad verejným obstarávaním.
- Zároveň za účelom preverenia informácií o určitom verejnom obstarávaní doručených úradu napr. v podnete od tretej osoby, bude úrad oprávnený vyžiadať si skutočnosti alebo informácie, požadovať veci, dokumenty alebo doklady nielen od samotného verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa postupom podľa § 24 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní, ale aj od orgánov verejnej moci, fyzických alebo právnických osôb

Dohľad nad verejným obstarávaním (§ 167 ods. 7 až 9)

- upravuje, že rozhodnutia a úkony verejného obstarávateľa/obstarávateľa a Úradu pre verejné obstarávanie, ktoré sa týkajú dôvodu na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní nezakladajú pre Protimonopolný úrad prekážku res iudicata.
- úprava taktiež odstraňuje niektoré aplikačné problémy súvisiace s oprávnením konať v mene kontrolovaného alebo hospodárskeho subjektu v konaniach pred úradom na základe plnomocenstva, poverenia, či osobitných zákonných inštrumentov

Konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného (§ 169):

- **zákazky s nízkou hodnotou predmetom kontroly zo strany úradu**
 - Preskúmanie úkonov kontrolovaného pri zákazkách podľa § 117 vykonáva orgán vnútornej kontroly kontrolovaného
 - Úrad preskúmava úkony kontrolovaného pri zákazkách podľa § 117 na základe podnetu orgánov činných v trestnom konaní, Najvyššieho kontrolného úradu, Protimonopolného úradu Slovenskej republiky a na základe plánu kontrolnej činnosti na príslušný kalendárny polrok
- Ak nejde o postup zadávania zákazky, koncesie alebo súťaž návrhov, ktoré sú financované aspoň sčasti z prostriedkov Európskej únie, konanie podľa odseku 3 a 4 možno začať najneskôr do piatich rokov odo dňa, kedy k porušeniu došlo (Výnimku predstavujú verejné obstarávanie financované z prostriedkov Európskej únie)

Podávanie námietok sa obmedzí (§ 170):

- Podľa aktuálneho návrhu sa námietky nemôžu podávať pri stavebných zákazkách do milióna eur, bude možné podať iba podnet.
- Ak príde námietka pri zákazke s hodnotou nad milión eur a do 5,35 milióna, obstarávateľ nebude musieť čakať na námietky, bude môcť uzavrieť zmluvu.
- nový ods. 8: Zakazuje sa podať zjavne nedôvodnú námietku. Námietka je zjavne nedôvodná, ak:
 - je v nej nepravdivo uvedená podstatná skutočnosť,
 - jej hlavným účelom je predĺženie procesu verejného obstarávania,
 - jej hlavným účelom je spôsobenie škody alebo inej ujmy kontrolovanému,

- bola podaná s cieľom jej späťvzatia výmenou za poskytnutie akéhokoľvek prospechu od iného hospodárskeho subjektu,
- ju podala osoba, ktorá neuskutočňuje relevantnú hospodársku činnosť vo vzťahu k predmetu zákazky, alebo
- ju podala osoba, ktorá nemôže byť poškodená porušením tohto zákona; to neplatí, ak ide o námietky podané orgánom štátnej správy podľa odseku 1 písm. e
- Navrhuje sa, aby procesným dôsledkom podania zjavne nedôvodných námietok bolo zastavenie konania o námietkach. V spojení s následkom prepadnutie kaucie v plnom rozsahu v prospech štátneho rozpočtu by mohlo ísť o vhodný spôsob eliminácie neodôvodnených námietok
- Navrhuje sa **povinná náhrada trov konania** pre navrhovateľa a to v prípade ak navrhovateľ **vzal späť podané námietky alebo podal zjavne nedôvodné námietky** a úradu vznikli v tomto konaní trovy v súvislosti s vypracovaním odborného stanoviska alebo znaleckého posudku

Preskúmanie právoplatného rozhodnutia úradu (§ 177):

- Rozhodnutie podľa § 174 a rozhodnutie podľa § 175, ktoré je právoplatné, môže z vlastného podnetu preskúmať predseda úradu

Zrušenie Rady ÚVO (§ 143 až 146):

Nový § 180:

- Cieľom navrhovanej úpravy je uplatňovanie tejto dohľadovej kompetencie úradu takým spôsobom, aby zohľadňovala účelnosť využitia tohto dohľadového nástroja, a to predovšetkým v kontexte, či plnenie zmluvného vzťahu už nie je zrealizované alebo ukončené (v takom prípade podávanie návrhu na určenie neplatnosti zmluvy zbytočne zaťažuje súdny systém akademickými spormi)

Nové ustanovenia o vyslovení neplatnosti zmluvy súdom (§ 181 ods. 7 a 10)

Podpora profesionalizácie verejného obstarávania (§ 184a až 184n):

- zavádza povinnosť pre verejných obstarávateľov, obstarávateľov a osoby podľa § 8 vykonávať činnosti vo verejnom obstarávaní **prostredníctvom odborného garanta na verejné obstarávanie**.
- Výnimku z uvedenej povinnosti predstavujú postupy pri zadávaní zákaziek, ktorých predpokladaná hodnota je nižšia, ako stanovené finančné limity.
- Výnimkou z tejto povinnosti je taktiež nadobúdanie tovarov, služieb a stavebných prác prostredníctvom centrálnej obstarávacej organizácie. Samotná centrálna obstarávacia organizácia, ktorá má status verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa, samozrejme musí vykonávať činnosti vo verejnom obstarávaní prostredníctvom odborného garanta.